

УДК 332.2:338.2

Теоретичні засади регулювання земельних відносин в Україні / Мартинюк М.П. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 10.

Обґрунтовано теоретичні засади регулювання земельних відносин в умовах дерегуляції господарської діяльності та децентралізації влади. Встановлено, що формування сучасної системи регулювання земельних відносин є ключовою проблемою земельної реформи, яка до останнього часу не знайшла остаточного розв'язання. З огляду на це виникає об'єктивна необхідність удосконалення теоретичних і методичних засад регулювання земельних відносин, що сприятиме вирішенню низки важливих соціальних, економічних та екологічних питань. Доведено, що докорінна перебудова земельних відносин і необхідність адаптації їх до європейських стандартів спонукає до побудови нової системи регулювання, спроможної гармонізувати інтереси землекористувачів, держави й територіальних громад. Сучасний етап розвитку земельних відносин, а звідси і механізм їх регулювання, вимагає зосередження уваги дослідників на трьох основних векторах: раціональне використання земель, їх охорона та ринковий і економічний обіг. Проаналізовано такі важливі його форми, як ринкове саморегулювання, державне та самоврядне регулювання. Запропоновано розглядати державне регулювання земельних відносин як систему знань про закономірності взаємодії суб'єктів й об'єктів земельних відносин, правила застосування регуляторних інструментів і засобів впливу, спрямованих на забезпечення сталого землекористування та соціально-економічний розвиток держави. Бібліогр.: 31.

Ключові слова: земельні відносини, державне регулювання, ринкове саморегулювання, самоврядне регулювання, регулювання земельних відносин.

УДК 332.2:338.2

Теоретические основы регулирования земельных отношений в Украине / Мартинюк М.П. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 10.

Обоснованы теоретические основы регулирования земельных отношений в условиях дерегуляции хозяйственной деятельности и децентрализации власти. Установлено, что формирование современной системы регулирования земельных отношений является ключевой проблемой земельной реформы, которая до последнего времени не нашла окончательного решения. В связи с этим возникает объективная необходимость совершенствования теоретических и методических основ регулирования земельных отношений, которое будет способствовать решению ряда важных социальных, экономических и экологических вопросов. Обосновано, что коренная перестройка земельных отношений и необходимость адаптации их к европейским стандартам побуждает к построению новой системы регулирования, способной гармонизировать интересы землепользователей, государства и территориальных общин. Современный этап развития земельных отношений, а отсюда и механизм их регулирования, требует сосредоточения внимания исследователей на трех основных векторах: рациональное использование земель, их охрана, рыночный и экономический оборот. Проанализированы такие важные его формы, как рыночное саморегулирование, государственное и самоуправляющееся регулирование. Предложено рассматривать государственное регулирование земельных отношений как систему знаний о закономерностях взаимодействия субъектов и объектов земельных отношений, правил по применению регуляторных инструментов и средств воздействия, направленных на обеспечение устойчивого землепользования и социально-экономического развитие государства. Библиогр.: 31.

Ключевые слова: земельные отношения, государственное регулирование, рыночное саморегулирование, самоуправляющееся регулирование, регулирование земельных отношений.

UDS 332.2:338.2

Theoretical basis of land relations regulation in the Ukraine / Martynyuk M.P. // *Ekonomika APK.* – 2016. – № 7. – P. 10.

Theoretical foundations of the regulation of land relations in the deregulation of economic activities and the decentralization of power are grounded. It was found that the formation of a modern system of regulation of land relations is a key issue of land reform, which until recently did not find the final solution. In this regard, there is an objective need to improve the theoretical and methodological foundations of regulation of land relations, which will help address a number of important social, economic and environmental issues. It is proved that a radical restructuring of land relations and the need to adapt them to European standards to encourage the construction of a new regulatory system capable of harmonizing the interests of land users, state and territorial communities. The current stage of development of land relations, and hence the mechanism of their regulation requires focusing researchers concentrated on three main vectors: the rational use of land, their protection, market and economic turnover. Such important its form as the market self-regulation, and self-governing state regulation is analysed. It is proposed to consider state regulation of land relations as a system of knowledge about the laws of interaction of subjects and objects of land relations, the rules on the use of regulatory tools and the means to ensure sustainable land use and socio-economic development of the state. Refs.: 31.

Key words: land relations, government regulation, market self-regulation, self-governed regulation, regulation of land relations.

УДК 338.43.01/02: 342

Просторово-часові підвалини аграрного реформування / Юшин С.О. // *Економіка АПК.* – 2016. – № 7. – С. 16.

Стаття присвячена пошуку шляхів удосконалення теоретичних засад вітчизняного аграрного реформування на основі їх узгодження із просторово-часовою динамікою аграрних об'єктів у глобально-локальних координатах, яка детермінує доцільні форми поєднання централізації та децентралізації у здійсненні державної влади і збалансованості розвитку регіонів (територій).

Реформування аграрного сектора – визначальна передумова безпеки держави (національної та продовольчої). Усі практичні рекомендації з цього приводу мають ґрунтуватися на потужному теоретичному фундаменті, незавершеність розроблення якого, за висновками фахівців, і є головним гальмом реформ. В умовах переходу від домінування технократичної парадигми до парадигми сталого розвитку доречно звернутися до здобутків школи фізіократії, яка розробила теоретичні засади конвергенції економічних законів суспільства та фізичних законів буття. Реалізація фізіократичної ідеології на етапі глобалізації передбачає узгодження просторово-часової динаміки сукупності аграрних об'єктів у глобально-локальній системі координат, що одночасно є дієвою передумовою процесів поєднання централізації й децентралізації державного регулювання аграрної сфери.

Застосування просторово-часових підходів є фактором формування спільного знаменника між науками природничими і науками гуманітарними, що дасть змогу уникати надмірної асиметричності у процесах глобалізації та локалізації, яка до певної міри є логічним наслідком домінування геометричних підходів до розв'язання територіальних проблем як фактора деградації просторового мислення науки.

Реформи великих і малих територіально-адміністративних одиниць повинні узгоджуватися між собою із запровадженням методів операційного та стратегічного планування, без чого фактор часу буде практично недієвим. Аграрне реформування має одержати методологічно адекватні своїм цілям просторово-часові підвалини. Бібліогр.: 56.

Ключові слова: простір, територія, час, аграрний сектор, реформа, глобалізація.

УДК 338.43.01/02: 342

Пространственно-временные основания аграрного реформирования / Юшин С.А. // *Экономика АПК.* – 2016. – № 7. – С. 16.

Статья посвящена поиску путей совершенствования теоретических принципов отечественного аграрного реформирования на основе их согласования с пространственно-временной динамикой аграрных объектов в глобально-локальных координатах, которая детерминирует целесообразные формы

сочетания централизации и децентрализации в осуществлении государственной власти и сбалансированности развития регионов (территорий).

Реформирование аграрного сектора – определяющая предпосылка безопасности государства (национальной и продовольственной). Все практические рекомендации по этому поводу должны основываться на мощном теоретическом фундаменте, незавершенность разработки которого, по выводам специалистов, и является главным тормозом реформ. В условиях перехода от доминирования технократической парадигмы к парадигме устойчивого развития уместно обратиться к достижениям школы физиократии, которая разработала теоретические принципы конвергенции экономических законов общества и физических законов бытия. Реализация физиократической идеологии на этапе глобализации предусматривает согласование пространственно-временной динамики совокупности аграрных объектов в глобально-локальной системе координат, которая одновременно является действенной предпосылкой процессов сочетания централизации и децентрализации государственного регулирования аграрной сферы.

Применение пространственно-временных подходов является фактором формирования общего знаменателя между науками естественными и науками гуманитарными, что дает возможность избежать чрезмерной асимметричности в процессах глобализации и локализации, которая в известной степени является логическим следствием доминирования геометрических подходов к решению территориальных проблем как фактора деградации пространственного мышления науки.

Реформы больших и малых территориально-административных единиц должны согласовываться между собой с вводом методов операционного и стратегического планирования, без чего фактор времени будет практически неэффективным. Аграрное реформирование должно получить методологически адекватные своим целям пространственно-временные фундаменты. Библиогр.: 56.

Ключевые слова: пространство, территория, время, аграрный сектор, реформа, глобализация.

UDS 338.43.01/02: 342

Time and space foundations of the agrarian reformation / Yushyn S.O. // *Ekonomika APK.* – 2016. – № 7. – P. 16.

The paper is focused on the ways of enhancement of theoretical foundations of the national agrarian reformation due to its harmonization with time and space dynamics of agrarian objects in global and local coordinates that determine the appropriate forms of coordination of centralisation and decentralisation of state power and balanced regional (territorial) development.

Reformation of the agrarian sector is the key constituent of the state (national and food) security. All practical recommendations on this matter should be based on theoretical grounds; and due to various studies the lack of theoretical support is the main obstacle for the reformation. Under conditions of transfer from domination of technocratic paradigm to paradigm of sustainable development the ideas of physiocrats become topical, as they have developed theoretical grounds of convergence of economic laws and physical laws of existence. Realisation of physiocratic ideology on the stage of globalisation presupposes correlation of time and space dynamics of the unity of agrarian objects within the global and local systems of coordinates that is a significant prerequisite of centralisation and decentralisation of state regulation of agrarian sphere.

Application of time and space approach is a factor of formation of general grounds for natural sciences and humanities that will make it possible to avoid high level of asymmetry of globalization and localisation which was formed due to domination of geometrical approaches towards solving territorial problems as degradation factors of space scientific thinking.

Reformation of large and small territorial and administrative units should be interrelated via implementation of methods of operational and strategic planning, otherwise the time factor will be almost neutralized. Agrarian reformation should be methodologically grounded due to the set objectives within the framework of time and space. Refs.: 56.

Key words: space, territory, time, agrarian sector, reformation, globalisation.

УДК 338.43.01:338.312

Теоретичні аспекти визначення продуктивності аграрних підприємств / Вітвіцький В.В., Беженар І.М. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 26.

Мета статті – визначення економічного змісту продуктивності, в якій враховується динамічна сукупність властивостей праці (конкретної й абстрактної, минулої та живої, приватної і суспільної та ін.) і зв'язків між ними, а також спроба розмежувати економічний зміст процесу праці та її продуктивності в ретроспективі крізь призму трансформації поглядів на економічну категорію продуктивності. Розглянуто теоретичні аспекти визначення економічного змісту й вимірювання продуктивності за сучасною західною методологією.

Здійснено аналіз економічного змісту та методів вимірювання продуктивності праці, капіталу, сукупної продуктивності за методологією марксизму й за сучасною західною методологією. Дослідження зазначених проблем зумовлене рядом причин, у тому числі несумісністю методологій, хоча вони автором не протиставляються і жодна з них не заперечується. Ідеологічні аспекти проблеми не розглядаються. Табл.: 1. Бібліогр.: 29.

Ключові слова: продуктивність живої та уречевленої праці, методики вимірювання продуктивності праці, проблеми обліку живої та уречевленої праці, сільське господарство, теоретичні аспекти.

УДК 338.43.01:338.312

Теоретические аспекты определения производительности аграрных предприятий / Витвицкий В.В., Беженар И.И. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 26.

Цель статьи – определение экономического содержания производительности, в которой учитывается динамическая совокупность свойств труда (конкретного и абстрактного, прошлого и живого, частного и общественного и др.), и связей между ними, а также попытка разграничить экономическое содержание процесса труда и его производительности в ретроспективе сквозь призму трансформации взглядов на экономическую категорию производительности. Рассмотрены теоретические аспекты определения экономического содержания и измерения производительности по современной западной методологии.

Осуществлен анализ экономического содержания и методов измерения производительности труда, капитала, совокупной производительности по методологии марксизма и по современной западной методологии. Исследование указанных проблем обусловлено рядом причин, в том числе несовместимостью методологий, хотя они автором не противопоставляются и ни одна из них не оспаривается. Идеологические аспекты проблемы не рассматриваются. Табл.: 4. Библиогр.: 29.

Ключевые слова: производительность живого и овеществленного труда, методы измерения производительности труда, проблемы учета живого и овеществленного труда, сельское хозяйство, теоретические аспекты.

UDS 338.43.01:338.312

Theoretical aspects of productivity assessment in agriculture / Vitvitskyi V.V., Bezhenar I.M. // Ekonomika APK. – 2016. – № 7. – P. 26.

The article is focused on the evaluation of the economic essence of productivity, including dynamic unity of properties of labour (actual and abstract, materialized and direct, private and public etc.) and interrelations between them and the way to differentiate the economic sense of labour and its productivity in retrospective within the framework of transformation of economic category of productivity. The theoretical aspects of definition of economic content and productivity evaluation based on the contemporary western methodology are outlined.

The paper studies the economic contents and methods of evaluation of labour productivity, capital, general productivity within Marxism methodology and contemporary western methodology. The study of the aforementioned issues is predetermined by various reasons, including incompatibility of these ideologies, whereas the author does not collide them and none of them is denied. Tabl.: 4. Refs.: 29.

Key words: productivity of the direct and materialized labour, methodology of labour efficiency estimation, the problems of accounting of the direct and materialized labour, agriculture, theoretical aspects.

UDS 338.432

Theoretical aspects of formation and development of agricultural production / Tomilin O.O. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 35.

The aim of research is to prove unfounded terminological interpretation of the term “agrarian sector of economy of Ukraine” as “agro-industrial complex”.

In the research there are used the basic methods of scientific knowledge. Among them: the dialectic, the abstract logic (theoretical generalizations and formulation of conclusions), monographic (the analysis of scientific researches to the definitions of essentially of agricultural complex). The element of innovation is the justification of baselessness of terminological interpretation of “agrarian sector of economy of Ukraine” as “agro-industrial complex” of areas of basic relations in the absence of economically reasonable and sustainable in time between the three structural factors to build macroeconomic proportions among the five areas that affect the formation and development of agro-industrial production in market conditions. The article is summarized theories and concepts to determining the economic essence of agro-industrial complex. It is substantiated of baselessness of terminological interpretation of the term “agrarian sector of economy of Ukraine” as “agro-industrial complex”. It is determined that the development of relations in agriculture have undergone radical structural changes during the transition from a planned economy to a market economy. Refs.: 19.

Key words: agro-industrial complex, agro-industrial production, agrarian sector of economy, structural changes, structural factors, segments, branches.

УДК 338.432

Теоретичні аспекти формування та розвитку агропромислового виробництва / Томілін О.О. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 35.

Мета дослідження полягає у тому, щоб, ґрунтуючись на аналізі наукових досліджень учених, довести безпідставність термінологічного трактування поняття «аграрний сектор економіки України» як «агропромислового комплексу».

У процесі дослідження використано базові методи наукового пізнання. Серед них: діалектичний, абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення та формулювання висновків); монографічний (при аналізі наукових досліджень учених щодо визначень суті агропромислового комплексу). Елементом новизни є обґрунтування безпідставності термінологічного трактування «аграрного сектора економіки України» як «агропромислового комплексу», взаємовідносин між трьома базовими сферами в зв'язку з відсутністю економічно обґрунтованих і сталих у часі структурних чинників із формування макроекономічних пропорцій між п'ятьма сферами, які впливають на формування й розвиток агропромислового виробництва в ринкових умовах. У статті проведено узагальнюючий аналіз теорій і концепцій щодо визначення економічної сутності агропромислового комплексу. Обґрунтовано безпідставність термінологічного трактування «аграрного сектора економіки України» як «агропромислового комплексу». Визначено, що за період переходу від планової економіки до ринкових відносин у розвитку виробничих відносин у сільському господарстві відбулися докорінні структурні зміни. Бібліогр.: 19.

Ключові слова: агропромисловий комплекс, агропромислове виробництво, аграрний сектор економіки, структурні зміни, структурні фактори, сфери, галузі.

УДК 338.432

Теоретические аспекты формирования и развития агропромышленного производства / Томили́н А.А. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 35.

Цель исследования заключается в том, чтобы, основываясь на анализе научных исследований ученых, доказать беспочвенность терминологической трактовки понятия «аграрный сектор экономики Украины» как «агропромышленного комплекса».

В процессе исследования использованы базовые методы научного познания. Среди них: диалектический, абстрактно-логический (теоретические обобщения и формулировка выводов), монографический (при анализе научных исследований ученых относительно определений сути агропромышленного комплекса). Элементом новизны является обоснование безосновательности терминологической трактовки «аграрного сектора экономики Украины» как «агропромышленного комплекса», взаимоотношений между тремя ба-

зовыми сферами в связи с отсутствием экономически обоснованных и устойчивых во времени структурных факторов по формированию макроэкономических пропорций между пятью сферами, которые влияют на формирование и развитие агропромышленного производства в рыночных условиях. В статье проведен обобщающий анализ теорий и концепций по определению экономической сущности агропромышленного комплекса. Обоснована беспочвенность терминологической трактовки «аграрного сектора экономики Украины» как «агропромышленного комплекса». Определено, что за период перехода от плановой экономики к рыночным отношениям в развитии производственных отношений в сельском хозяйстве произошли коренные структурные изменения. Библиогр.: 19.

Ключевые слова: агропромышленный комплекс, агропромышленное производство, аграрный сектор экономики, структурные изменения, структурные факторы, сферы, отрасли.

UDS 330.3.313:662.767.2

Approaches to the definition of production determinants of bio-oriented economy / Talavyria M.P., Lymar V.V., Baidala V.V., Holub R.T. // Ekonomika APK. – 2016. – № 7. – P. 39.

The paper studies bio-oriented economy within the framework of systematic approach and defines its main production determinants.

It is defined that bio-oriented economy creates the basis for renewable biological resources use and conversion of them into products with high value added by the methods of qualitative analysis and synthesis. Bio-oriented economy joins from the first view incomparable things: business and stability, ecosystem services and industry, innovation and technologies, biomass and finished goods.

Originality of the paper is the definition of connections between old branches (which created value added) and new, between which symbiotic connections arise, where products of one branch are raw materials for the other one.

The practical value of the paper is the definition of production determinants of bio-oriented economy: biomass, R&D investment, and people in R&D and institution arrangement. Tabl.: 1. Figs.: 1. Refs.: 30.

Key words: bio-oriented economy, production determinants, biomass, fossil fuels, tradition productive forces, symbiotic connections.

УДК 330.3.313:662.767.2

Підходи до визначення виробничих детермінант біоорієнтованої економіки / Талавирия М.П., Лимар В.В., Байдала В.В., Голуб Р.Т. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 39.

Метою статті є дослідження біоорієнтованої економіки на основі системного підходу та визначення основних її виробничих детермінант.

Із використанням методів якісного аналізу й синтезу визначено, що біоорієнтована економіка створює базис для використання відновлюваних біологічних ресурсів і конверсії їх у товари з високою доданою вартістю. Біоорієнтована економіка об'єднує з першого погляду непорівнянні речі: бізнес та стійкість, екосистемні послуги і промисловість, інновації й технології, біомасу та готову продукцію.

Елементами наукової новизни є визначення зв'язків між старими галузями промисловості (які формують ланцюги доданої вартості) й новими, між якими виникають симбіотичні зв'язки, де продукція однієї галузі є сировиною для іншої.

Практична значущість дослідження полягає у визначенні таких виробничих детермінант біоорієнтованої економіки: біомаса; інвестування НДДКР; науковці, висококваліфіковані фахівці, задіяні в НДДКР; інституції. Табл.: 1. Рис.: 1. Бібліогр.: 30.

Ключові слова: біоорієнтована економіка, виробничі детермінанти, біомаса, викопні ресурси, традиційні фактори виробництва, симбіотичні зв'язки.

УДК 330.3.313:662.767.2

Подходы к определению производственных детерминант биоориентированной экономики / Талавирия Н.П., Лимарь В.В., Байдала В.В., Голубь Р.Т. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 39.

Целью статьи является исследование биоориентированной экономики на основе системного подхода и определения основных ее производственных детерминант.

С использованием методов качественного анализа и синтеза определено, что биоориентированная экономика создает базис для использования возобновляемых биологических ресурсов и конверсии их

в товары с высокой добавленной стоимостью. Биоориентированная экономика объединяет с первого взгляда несравнимые вещи: бизнес и стабильность, экосистемные услуги и промышленность, инновации и технологии, биомассу и готовую продукцию.

Элементами научной новизны является определение связей между старыми отраслями промышленности (которые формируют цепи добавленной стоимости) и новыми, между которыми возникают симбиотические связи, где продукция одной отрасли является сырьем для другой.

Практическая значимость исследования заключается в определении таких производственных детерминант биоориентированной экономики: биомасса; инвестирование НИОКР; ученые, высококвалифицированные специалисты, задействованные в НИОКР; институции. Табл.: 1. Илл.: 1. Библиогр.: 30.

Ключевые слова: биоориентированная экономика, производственные детерминанты, биомасса, ископаемые ресурсы, традиционные факторы производства, симбиотические связи.

УДК 332.01:631.67

Особливості господарювання на зрошуваних землях України / Нечипоренко О.М. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 44.

Мета статті – дослідити процес поступової передачі управління низовими ланками зрошувальних систем недержавним формуванням, із подальшою трансформацією відносин власності, шляхом юридичного утворення асоціацій агроводокористувачів і нових організацій–постачальників водогосподарських послуг.

У статті використано результати досліджень вітчизняних та зарубіжних вчених і експертів із проблемних питань удосконалення управління водогосподарським комплексом на його різних територіальних рівнях. В основу методології покладено діалектичний метод дослідження, який враховує закономірності змін стану процесів та об'єктів зрошувального землеробства України у часі й просторі, забезпечує системний підхід і визначення нового, прогресивного в існуючому процесі. Для визначення загальної структури дослідження, діючі норми та правила розглядалися із позиції системного аналізу й моделювання.

З'ясовано, що забезпечення зростання ефективності зрошувального землеробства України можливо на основі сталого, продуктивного управління іригаційними системами держави. Всі господарські, організаційні, технічні, технологічні та економічні компоненти галузі повинні синхронно взаємодіяти між собою.

Запропоновано алгоритм створення стійких асоціацій водокористувачів і реформування організаційної структури водогосподарських обслуговуючих служб. Приведені напрями модернізації законодавчої та нормативної бази для забезпечення інноваційного відновлення поливного виробництва рослинницької продукції.

Елементами новизни є обґрунтування необхідності розбудови в зрошувальному землеробстві України спільної, консолідованої відповідальності основних учасників процесу за відновлення й модернізацію інфраструктури та кінцеві результати господарювання. При забезпеченні паритету економічних інтересів і обов'язкового дотримання пріоритетності потреб агротоваровиробників, можливо створити міцне підґрунтя для подальшого розвитку виробництва на меліорованих сільськогосподарських угіддях. Табл.: 1. Рис.: 4. Бібліогр.: 16.

Ключові слова: зрошувальне землеробство, консолідована відповідальність агроводокористувачів, передача управління зрошувальними системами, асоціація водокористувачів, постачальники водогосподарських послуг, агентство водних ресурсів.

УДК 332.01:631.67

Особенности хозяйствования на орошаемых землях Украины / Нечипоренко А.Н. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 44.

Цель статьи – исследовать процесс постепенной передачи управления низовыми звеньями оросительных систем негосударственным формированием, с последующей трансформацией отношений собственности, путем юридического образования ассоциаций агроводопользователей и новых организаций поставщиков водохозяйственных услуг.

В статье творчески использованы результаты исследований отечественных и зарубежных ученых и экспертов по проблемным вопросам совершенствования управления водохозяйственным комплек-

сом на его различных территориальных уровнях. В основу методологии положен диалектический метод исследования, который учитывает закономерности изменений состояния процессов и объектов орошаемого земледелия Украины во времени и пространстве, обеспечивает системный подход и определение нового, прогрессивного в существующем процессе. Для определения общей структуры исследования, действующие нормы и правила рассматривались с позиции системного анализа и моделирования.

Установлено, что обеспечить рост эффективности орошаемого земледелия Украины, возможно на основе устойчивого, продуктивного управления ирригационными системами страны. Все: хозяйственные, организационные, технические, технологические и экономические компоненты отрасли должны синхронно взаимодействовать между собой.

Предложен алгоритм создания устойчивых ассоциаций водопользователей и реформирования организационной структуры водохозяйственных обслуживающих служб. Приведены направления модернизации законодательной и нормативной базы для обеспечения инновационного обновления поливного производства растениеводческой продукции.

Элементами новизны является обоснование необходимости развития в орошаемом земледелии Украины совместной, консолидированной ответственности основных участников процесса за восстановление и модернизацию инфраструктуры и конечные результаты хозяйствования. При обеспечении паритета экономических интересов и обязательного соблюдения приоритетности потребностей агро-товаропроизводителей, возможно создать прочную основу для дальнейшего развития производства на мелиорированных сельскохозяйственных угодьях. Табл.: 1. Илл.: 4. Библиогр.: 16.

Ключевые слова: орошаемое земледелие, консолидированная ответственность агроводопользователи, передача управления оросительными системами, ассоциация водопользователей, поставщики водохозяйственных услуг, агентство водных ресурсов.

UDS 332.01:631.67

The peculiarities of enterprising on the irrigated lands of Ukraine / Nechyporenko O.M. // Ekonomika APK. – 2016. – № 7. – P. 44.

The paper is aimed at study of the process of substantial transfer of management of the lower units of irrigation systems to the non-governmental organisations with further property relations via formation of associations of agrarian water-users and new organisations-suppliers of aqua-cultural services.

The results of the research of foreign and national scientists and experts on the issues of enhancement of aqua-cultural complex on its various levels are considered in the paper. The basis of the research methodology is dialectic method that covers the regularities of time and place alternations of the state of processes and objects of irrigated agriculture of Ukraine; it ensures systemic approach and distinction of the new, progressive patterns within the current process. In order to define general structure of the research the current norms and rules are considered within the framework of analysis and modeling.

It is defined that efficiency increase of irrigation farming of Ukraine is possible on the basis of the sustainable, productive management of irrigation systems of the country. All business, administrative, technical, technological and economic components of the bunch should synchronically interact with each other.

The algorithm for formation of steady associations of water-users and reformation of administrative structure of aqua-cultural service facilities is suggested. The directions for further modernization of legislation and regulations for the innovative revival of irrigating industrial horticulture are considered. The element of novelty is substantiation of the necessity of development of consolidated general responsibility of the key participants of the process for renewal and modernization of infrastructure in the irrigating farming of Ukraine.

It is possible to provide strong foundation for further development of the production and meliorated agricultural lands in case of parity of economic interests and obligatory prioritization of the needs of the agrarian producers. Tabl.: 1. Figs.: 4. Refs.: 16.

Key words: irrigating farming, consolidated responsibility, agrarian water-users, transfer of management of irrigation systems, association of water-users, suppliers of aqua-cultural services, the agency water resources.

УДК 334.73

Кооперація та корпоратизація в системі економічної співпраці господарюючих суб'єктів / Шиндирук І.П. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 54.

Розглянуто передумови та форми організації спільних дій господарських формувань на первинному й вторинному рівнях.

Охарактеризовано основні риси організації колективних дій підприємців та підприємств і відмінності корпоративних та кооперативних підприємств. Допрацьовано систематизацію спільних дій підприємців і об'єднань за критеріями економічної співпраці на основі поєднання критеріїв “засновницький капітал” та “рівень втрати господарської самостійності” з виділенням кооперативного, корпоративного й змішаного (приватно-державного) типів. Підтверджується збереження власної “автентичності” кооперації й корпоратизації та їхнє часткове поєднання на вторинному рівні. Це доводить, що внутрішні принципи створення первинних кооперативів і господарських товариств зберігають конфлікт інтересів засновників та в подальшому об'єднанні. Табл.: 2. Рис.: 1. Бібліогр.: 10.

Ключові слова: економічна співпраця, об'єднання, кооперація, корпоратизація, кооператив, господарське товариство.

УДК 334.73

Кооперация и корпоратизация в системе экономического сотрудничества хозяйствующих субъектов / Шиндирук И.П. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 54.

Рассмотрены предпосылки и формы организации совместных действий хозяйственных формирований на первичном и вторичном уровнях.

Охарактеризованы основные черты организации коллективных действий предпринимателей, предприятий и различия корпоративных и кооперативных предприятий. Доработанная систематизация совместных действий предпринимателей и объединений по критериям экономического сотрудничества на основе сочетания критериев “учредительный капитал” и “уровень потери хозяйственной самостоятельности” с выделением кооперативного, корпоративного и смешанного (частно-государственного) типов. Подтверждается сохранение собственной “подлинности” кооперации и корпоратизации и их частичное совмещение на вторичном уровне. Это доказывает, что внутренние принципы создания первичных кооперативов и хозяйственных обществ сохраняют конфликт интересов учредителей и в дальнейшем объединении. Табл.: 2. Илл.: 1. Библиогр.: 10.

Ключевые слова: экономическое сотрудничество, объединение, кооперация, корпоратизация, кооператив, хозяйственное общество.

UDS 334.73

Cooperation and corporatisation within the framework of economic cooperation of business entities / Shyndyruk I.P. // Ekonomika APK. – 2016. – № 7. – P. 54.

The paper considers preconditions and forms of joint actions of business entities on primary and secondary levels.

The author characterises the main features of organisation of collective action of entrepreneurs and business enterprises and defines differences between corporations and cooperative enterprises. The systematisation of joint actions of entrepreneurs and cooperatives based on criteria of “prime capital” and “level of loss of economic independence” is enhanced; cooperative, corporate, and mixed (public-private types). It is proved that individual authenticity of cooperation and corporations is preserved and their partial coordination on the secondary level is substantiated. It proves that internal principles of formation of business cooperatives and business unions preserve the conflict of interests of the founders and within further cooperation. Tabl.: 2. Figs.: 1. Refs.: 10.

Key words: economic cooperation, associations, co-operatives, corporatization, cooperative business partnership.

УДК 336.22 : 631.16

Оцінювання рентабельності діяльності як передумова надання держфінпідтримки сільгосп-підприємствам / Тулуш Л.Д., Грищенко О.Ю. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 60.

Стаття присвячена уточненню концептуальних засад здійснення державної фінансової підтримки розвитку сільського господарства, зокрема непрямой її форми у вигляді податкових пільг, з огляду на необхідність забезпечення ефективності усіх видів сільгоспдіяльності, вирівнювання умов господарювання в галузі та формування раціональної структури аграрної економіки.

Встановлено, що одним із ключових мотивів надання державної фінансової підтримки сільгосп-підприємствам є забезпечення достатнього рівня рентабельності тих видів діяльності, в розвитку яких зацікавлена держава. Обґрунтовано, що внаслідок недостатнього врахування впливу системи держфінпідтримки на рентабельність окремих видів сільгоспдіяльності формується нераціональна з погляду державного управління структурна будова аграрного сектору економіки із суттєвим переважанням експорто-орієнтованих високомаржинальних видів рослинницької продукції, що характеризуються низькими показниками працевітності.

Визначено, що ігнорування необхідності оцінювання рентабельності сільгосп-діяльності – як в цілому, так і по окремих її видах - зумовлює структурні перекоси в аграрній економіці, непродуктивні втрати фінансових ресурсів, що спрямовуються на державну підтримку, а також зниження показника валової доданої вартості аграрної галузі (в частині оплати праці).

Виявлено, що застосування уніфікованого інструментарію державної фінансової підтримки зумовило значне зростання доходів від виробництва експортоорієнтованих високомаржинальних видів сільгосппродукції з низькою доданою вартістю.

Обґрунтовано, що ефективна система державної фінансової підтримки повинна передбачати оцінювання рентабельності сільгоспдіяльності в цілому й окремих видів, яке повинно виступати базою для забезпечення диференціації її механізмів та інструментарію.

Доведено, що в умовах прискорення інфляційних процесів оцінювання рентабельності сільгоспдіяльності є ускладненим унаслідок значної розтягнутості операційного циклу. В зв'язку з цим запропоновано методику коригування оприлюднених Держслужбою статистики показників рентабельності шляхом індексації понесених протягом року витрат, розподілених за періодами понесення, на накопичене значення сукупного індексу витрат на виробництво сільгосппродукції.

За результатами апробації запропонованої методики виявлено, що високі значення уточнених показників рентабельності виробництва експортоорієнтованої продукції роблять недоцільними будь-які заходи прямої держпідтримки даних видів діяльності. Натомість, це дає змогу вивільнити значні обсяги фінансових ресурсів, які необхідно спрямувати на здійснення державної підтримки низькомаржинальних соціально-орієнтованих видів сільгосппродукції з високими показниками доданої вартості (в частині оплати праці). Табл.: 4. Рис.: 6. Бібліогр.: 23.

Ключові слова: державна фінансова підтримка, сільське господарство, фіскальне стимулювання, рентабельність діяльності, податкові пільги та преференції, бюджетне фінансування, доходи та витрати сільгосп-підприємств, коригування витрат, індекси витрат, сукупний індекс витрат на виробництво сільгосппродукції.

УДК 336.22 : 631.16

Оценивание рентабельности деятельности как предпосылка предоставления госфинподдержки сельхозпредприятиям / Тулуш Л.Д., Грищенко Е.Ю. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 60.

Статья посвящена уточнению концептуальных основ осуществления государственной финансовой поддержки развития сельского хозяйства, в частности непрямой ее формы в виде налоговых льгот, с учетом необходимости обеспечения эффективности всех видов сельхоздеятельности, выравнивания условий хозяйствования в отрасли и формирования рациональной структуры аграрной экономики.

Установлено, что одним из ключевых мотивов предоставления госфинподдержки сельхозпредприятиям является обеспечение достаточного уровня рентабельности тех видов деятельности, в развитии которых заинтересовано государство. Обосновано, что в результате недостаточного учета влияния системы госфинподдержки на рентабельность отдельных видов сельхоздеятельности формируется

нерациональная с точки зрения государственного управления структура аграрного сектора экономики с существенным преобладанием экспортоориентированных высокомаржинальных видов растениеводческой продукции, которые характеризуются низкими показателями трудоёмкости.

Определено, что игнорирование необходимости оценивания рентабельности сельхоздеятельности – как в целом, так и по отдельным ее видам – обуславливает структурные перекосы в аграрной экономике, непроизводительные потери финансовых ресурсов, направляемых на господдержку, а также снижение показателя валовой добавленной стоимости аграрной отрасли (в части оплаты труда). Выявлено, что применение унифицированного инструментария госфинподдержки обусловило значительный рост доходов от производства экспортно ориентированных высоко-маржинальных видов сельхозпродукции с низкой добавленной стоимостью.

Обосновано, что эффективная система госфинподдержки должна предусматривать оценивание рентабельности сельхоздеятельности в целом и отдельных её видов, которое должно выступать базой для дифференциации ее механизмов и инструментария.

Доведено, что в условиях ускорения инфляционных процессов оценивание рентабельности сельхоздеятельности затруднено вследствие значительной растянутости операционного цикла. В связи с этим предложена методика корректировки заявленных госслужбой статистики показателей рентабельности путём индексации понесенных в течение года расходов на накопленное значение совокупного индекса расходов на производство сельхозпродукции.

По результатам апробации предложенной методики обнаружено, что высокие значения уточненных показателей рентабельности производства экспортоориентированной продукции делают нецелесообразным любые меры прямой господдержки данных видов деятельности. В свою очередь, это дает возможность высвободить значительные объемы финансовых ресурсов, которые необходимо направить на осуществление господдержки низкомаржинальных социально-ориентированных видов сельхозпродукции с высокими показателями добавленной стоимости (в части оплаты труда). Табл.: 4. Илл.: 6. Библиогр.: 23.

Ключевые слова: государственная финансовая поддержка, сельское хозяйство, фискальное стимулирование, рентабельность деятельности, налоговые льготы и преференции, бюджетное финансирование, доходы и расходы сельхозпредприятий, корректировки расходов, индексы затрат, совокупный индекс расходов на производство сельхозпродукции.

UDS 336.22 : 631.16

Evaluation of profitability as a precondition for granting state funding for the agricultural enterprises / Tulush L.D., Gryshchenko O.Y. // Ekonomika APK. – 2016. – № 7. – P. 60.

The objectives of the paper are to clarify the conceptual bases of the public financial support for agricultural development, in particular its indirect forms as tax benefits, taking into account the need to ensure the effectiveness of all kinds of agricultural activities, aligning business conditions in the industry and the formation of a rational structure of the agrarian economy.

It was established that one of the key motifs of the governmental support of agricultural enterprises is to ensure a sufficient level of profitability of those activities, the development of which the state is interested. It is proved that as a result of inadequate accounting system of the governmental support influence on the profitability of individual species of agriculture formed irrational from the standpoint of structural governance structure of the agricultural sector with a significant predominance of export-oriented high-margin types of crop production, which are characterized by low rates of labour input.

It was determined that ignoring the need to assess the profitability of agro-activity – both as a whole and for its individual species – causes structural imbalances in the agricultural economy, unproductive losses of financial resources earmarked for the state and the decline in gross agricultural sector value added (in terms of wages). It was found that the use of standardized instruments of state financial support led to a significant increase in revenues from the production of export-oriented high-margin types of agricultural products with low added value (in terms of wages).

It is proved that an effective system of public financial support should include the evaluation of the profitability of agricultural sector as a whole and its individual species, which should act as the basis for the differentiation of its mechanisms and tools.

It was found that while there is an acceleration of inflation, estimation of the profitability of agricultural companies hampered by significant stretching of the operating cycle. In this regard, the technique

adjustments claimed by the State Statistics Committee of profitability indexing incurred during the year cost of the accumulated value of the overall index on agricultural production costs.

According to the results of testing of the proposed method it was found that higher values revised profitability of production export-oriented products make impractical any direct measures of state support of these activities. Therefore, this makes it possible to free up significant amounts of financial resources that should be directed to the implementation of the state support for the lower margin of socially oriented agricultural products with high added value (in terms of wages). Tabl.: 4. Figs.: 6. Refs.: 23.

Key words: state financial support for agriculture, fiscal incentives, business profitability, tax benefits and preferences, budget financing, income and expenses of agricultural enterprises, the cost adjustment, cost indexes, composite index the cost of agricultural production.

УДК 631.173 : 339.13

Матеріально-технічне забезпечення сільськогосподарських підприємств України та їх модернізація / Захарчук О.В. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 72.

Метою статті є розробка науково обґрунтованих пропозицій щодо поліпшення матеріально-технічного забезпечення розвитку сільськогосподарських підприємств та їхньої модернізації.

Опрацьовано теоретичні й методичні засади, що передбачають основні напрями забезпечення відтворення та оновлення основних виробничих засобів, підвищення рівня техніко-технологічного оснащення аграрного виробництва, своєчасного й у повному обсязі забезпечення сільського господарств матеріальними ресурсами.

Проаналізовано сучасний стан і перспективи розвитку матеріально-технічного забезпечення в Україні. На основі дослідження проблем із постачанням – основних засобів для сільськогосподарського виробництва, особливо їх активної складової, розроблено науково обґрунтовані пропозиції щодо поліпшення матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств. Табл.: 5. Рис.: 2. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: основні засоби, індексація, матеріально-технічне забезпечення, нормативна потреба, амортизація.

УДК 631.173 : 339.13

Материально-техническое обеспечение сельскохозяйственных предприятий Украины и их модернизация / Захарчук О.В. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 72.

Целью статьи является разработка научно обоснованных предложений относительно улучшения материально-технического обеспечения развития сельскохозяйственных предприятий и их модернизации.

Проработаны теоретические и методические принципы, которые предусматривают основные направления обеспечения воссоздания и обновления основных производственных средств, повышения уровня технико-технологического оснащения аграрного производства, своевременного и в полном объеме обеспечения сельского хозяйств материальными ресурсами.

Проанализировано современное состояние и перспективы развития материально-технического обеспечения в Украине. На основе исследования проблем со снабжением основных средств для сельскохозяйственного производства, особенно их активной составляющей, разработаны научно обоснованные предложения относительно улучшения материально-технического обеспечения сельскохозяйственных предприятий. Табл.: 5. Илл.: 2. Библиогр.: 15.

Ключевые слова: основные средства, индексация, материально-техническое обеспечение, нормативная потребность, амортизация.

The aim of the article is development of scientifically reasonable suggestions for improvement of logistical support of development of agricultural enterprises and their modernisation.

Theoretical and methodical principles, that predefine basic directions of providing of recreation and updating of the fixed productive assets, increase of level of their technical and technological support of agrarian production timely and in full and provision of rural economies with material resources are worked out.

In the paper the analysis of the modern state and further development prospects of logistical support in Ukraine are reflected. On the basis of research of problems in providing the fixed assets for an agricultural production, especially their active constituent, scientifically – substantiated suggestions are worked out in relation to the improvement of logistical support of development of agricultural enterprises. Tabl.: 5. Figs. : 2. Refs.: 15.

Key words: the fixed assets, indexation, logistical support, normative necessity, depreciation.

УДК 332.122:338

Методичні підходи до розвитку сільських територій на засадах децентралізації / Мармуть Л.О. // *Ekonomika APK*. – 2016. – № 7. – С. 80.

Мета статті – обґрунтування нових засад організації й розвитку сільських територій як важливого регіонального чинника формування та зміцнення продовольчої безпеки країни в умовах децентралізації владних повноважень і реформування адміністративно-територіального устрою. Обстоюється важливість розуміння залежності продовольчої безпеки не тільки від розвитку аграрного виробництва, а й сільських територій загалом. Визначено взаємозв'язок організації та рівня розвитку сільських територій і продовольчої безпеки країни, здійснено оцінку основних аспектів, виявлено регіональні особливості його проявів. Обґрунтовано заходи державного регулювання сільських територій, одночасно направлені на зміцнення продовольчої безпеки країни. При цьому пропонується застосовувати досвід спільної аграрної політики країн ЄС у розв'язанні вказаних проблем. Рис.: 1. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: регіональні чинники, сільські території, аграрний потенціал, продовольча безпека, інфраструктура, європейський досвід, управління, регулювання, децентралізація, соціальна відповідальність, агробізнес.

УДК 332.122:338

Методические подходы к развитию сельских территорий на основе децентрализации / Мармуть Л.А. // *Ekonomika APK*. – 2016. – № 7. – С. 80.

Цель статьи – обоснование новых принципов организации и развития сельских территорий как важного регионального фактора формирования и укрепления продовольственной безопасности страны в условиях децентрализации властных полномочий и реформирования административно-территориального устройства. Отстаивается важность понимания зависимости продовольственной безопасности не только от развития аграрного производства, но и сельских территорий в целом. Определена взаимосвязь организации и уровня развития сельских территорий и продовольственной безопасности страны, осуществлена оценка основных аспектов. Выявлены региональные особенности его проявлений. Обоснованы меры государственного регулирования сельских территорий, одновременно направлены на укрепление продовольственной безопасности страны. При этом предлагается применять опыт совместной аграрной политики стран ЕС в решении указанных проблем. Илл.: 1. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: региональные факторы, сельские территории, аграрный потенциал, продовольственная безопасность, инфраструктура, европейский опыт, управление, регулирование, децентрализация, социальная ответственность, агробізнес.

The paper is focused on the study of new principles of organization and development of rural areas as an important factor for regional development and strengthening of food security in terms of decentralization of powers and reform of administrative and territorial structure. The article substantiates the importance of understanding the dependence of food security on the development not only of agricultural production but also rural territories in general. The correlation of organization and level of development of rural areas and food security of the country is considered, the main aspects are assessed. The author outlines regional features of its manifestations. The measures of state regulation of rural areas are justified, simultaneously aimed at strengthening the country's food security. It is suggested to apply the experience of the joint agricultural policy of the EU in solving these problems. Figs.: 1. Refs.: 18.

Key words: regional factors, rural areas, agrarian potential, food security, infrastructure, European experience, management, regulation, decentralization, social responsibility, agribusiness.

НАУКОВА ДИСКУСІЯ

SCIENTIFIC DISCUSSION

УДК 005:001.8

Сутнісний аспект методології наукових досліджень / Андрійчук В.Г. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 87.

Мета статті – оцінювання різних підходів до визначення методології, виокремлення і обґрунтування сутності її складників та розкриття істотних особливостей методології на різних ієрархічних ступенях пізнання об'єктивної реальності.

В основу наукового пізнання досліджуваної проблеми покладено абстрактно-логічний метод дослідження для порівняльного аналізу різних тлумачень методології та її складових – методу, принципу, прийому і здійснення узагальнень щодо сутності зазначених понять.

Результати дослідження – виявлені розбіжності у трактуванні вітчизняними і зарубіжними авторами понять методології, методу, принципу, прийому, дано їх авторське тлумачення, обґрунтовано доцільність виділення трьох рівнів методології – філософську (фундаментальну методологію), методологію певної науки й методологію наукового дослідження.

Як елемент наукової новизни – удосконалено трактування сутності методології на трьох рівнях пізнання, а також поняття «метод» і «принцип», обґрунтоване авторське тлумачення поняття «прийом» у науковому дослідженні.

Практична значущість одержаних результатів полягає в тому, що їх використання в процесі пізнання дасть змогу дослідникам ґрунтовніше формулювати методологію наукового дослідження, виокремлювати її складники й на цій основі чіткіше та повніше формулювати його наукову новизну. Бібліогр.: 16.

Ключові слова: методологія, метод, принцип, прийом, наукові дослідження, наукове пізнання, явища, процеси.

УДК 005:001.8

Сущностный аспект методологии научных исследований / Андрійчук В.Г. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 87.

Цель статьи – оценивание разных подходов к определению методологии, выделению и обоснованию сущности ее составляющих и раскрытию существенных особенностей методологии на разных иерархических степенях познания объективной реальности.

В основу научного познания исследуемой проблемы положен абстрактно-логический метод исследования для сравнительного анализа разных толкований методологии и ее составляющих – метода, принципа, приема и осуществления обобщений относительно сущности отмеченных понятий.

Результаты исследования – выявлено расхождение в трактовке отечественными и зарубежными авторами понятий методологии, метода, принципа, приема, дано их авторское толкование, обоснова-

на целесообразность выделения трех уровней методологии – философскую (фундаментальную методологию), методологию определенной науки и методологию научного исследования.

Как элементы научной новизны – усовершенствована трактовка сущности методологии на трех уровнях познания, а также понятие "метод" и "принцип", обосновано авторское толкование понятия "прием" в научном исследовании.

Практическая значимость полученных результатов заключается в том, что их использование в процессе познания даст возможность исследователям более основательно формулировать методологию научного исследования, выделять ее составляющие и на этой основе четче и полнее формулировать его научную новизну. Библиогр.: 16.

Ключевые слова: методология, метод, принцип, приём, научные исследования, научное познание, явления, процессы.

UDS 005:001.8

The conceptual aspect of scientific research methodology / Andriichuk V.H. // Ekonomika APK. – 2016. – № 7. – P. 87.

The paper is aimed to consider various approaches towards choice of methodology, definition and substantiation of the essence of its constituents and to outline the essential peculiarities of methodology on various hierarchical stages of cognition of objective reality.

The foundation of the research is abstract logical method for comparative analysis of various interpretations of methodology and its constituents – method, principle, technique, and generalization of these notions.

The research results are the following: the difference of interpretation of the notions of methodology, method, principle, technique by the domestic and foreign authors; the necessity to outline three levels of methodology – philosophic methodology (fundamental methodology), methodology of certain science, methodology of scientific research.

As for the elements of scientific novelty - the interpretation of the essence of methodology on three levels of cognition is specified, the notions “method”, “principle” are outlined, the author’s interpretation of notion “technique” is substantiated.

The presented results of the research could be used as research tools within the process of cognition and therefore help researchers to form and substitute research methodology, outline its constituents and hence provide fuller and more clear formulations of scientific novelty. Refs.: 16.

Key words: methodology, method, principle, technique, scientific research, scientific cognition, phenomena, processes.

УДК 338.432.009.12:636

Оцінка конкурентоспроможності продукції скотарства / Євтушенко В.Д. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 94.

Метою дослідження є удосконалення методичних підходів до оцінки рівня конкурентоспроможності продукції молочного скотарства для підвищення ефективності управління нею.

Проведено оцінювання конкурентоспроможності молока в сільськогосподарських підприємствах Київської області графічним та аналітичним методами. При оцінці графічним методом використовувалися показники рівень рентабельності виробництва продукції й темп росту частки ринку, а при аналітичному – річна продуктивність тварин, частка ринку, темпи росту частки ринку, повна собівартість 1 т продукції, ціна реалізації, виробництво продукції на 1 грн витрат. Запропонована методика оцінки рівня конкурентоспроможності продукції може бути використана для вибору ефективних шляхів її підвищення за допомогою економіко-математичних методів. Табл.: 2. Рис.: 1. Бібліогр.: 8.

Ключові слова: сільськогосподарські підприємства, продукція скотарства, ринок, конкурентоспроможність, оцінка.

УДК 338.432.009.12:636

Оценка конкурентоспособности продукции скотоводства / Евтушенко В.Д. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 94.

Целью исследования является совершенствование методических подходов к оценке уровня конкурентоспособности продукции молочного скотоводства для повышения эффективности управления ею.

Проведена оценка конкурентоспособности молока в сельскохозяйственных предприятиях Киевской области графическим и аналитическим методами. При оценке графическим методом использовались показатели уровень рентабельности производства продукции и темп роста доли рынка, а при аналитическом – годовая производительность животных, доля рынка, темпы роста доли рынка, полная себестоимость 1 т продукции, цена реализации, производство продукции на 1 грн расходов. Предложенная методика оценки уровня конкурентоспособности продукции может быть использована для выбора эффективных путей ее повышения с помощью экономико-математических методов. Табл.: 2. Рис.: 1. Библиогр.: 8.

Ключевые слова: сельскохозяйственные предприятия, продукция скотоводства, рынок, конкурентоспособность, оценка.

UDS 338.432.009.12:636

Evaluation of competitiveness of cattle breeding products / Yevtushenko V.D. // Ekonomika APK. – 2016. – № 7. – P. 94.

The objective of the study is to improve methodical approaches to evaluation of the competitiveness of cattle breeding products to increase effectiveness of its management.

Evaluation of competitiveness of milk in the agricultural enterprises of Kyiv region is conducted using graphical and analytical methods. In evaluation via the graphical method there were used such indicators as a level of profitability of production and growth rate of the market share, via analytical - annual productivity of animals, market share, growth rate of the market share, the total cost of 1 ton of product, sales price, production amount per 1 UAH of costs. The suggested technique of evaluation of competitiveness of the products can be used to select effective ways of its increase by using economic-mathematical methods. Tabl. 2. Figs: 1. Refs: 8.

Key words: agricultural enterprises, cattle breeding products, market, competitiveness, evaluation.

СТОПІНКА МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ

YOUNG SCIENTIST'S PAGE

УДК 338.43

Особливості державного регулювання аграрного сектору в контексті забезпечення економічної безпеки держави / Григоренко Я.О. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 100.

Стаття присвячена дослідженню ролі аграрного сектору в забезпеченні економічної безпеки держави, особливостей його функціонування в умовах глобалізації світового господарства та посилення інтеграційних процесів. Дослідження ґрунтується на використанні методів аналізу й синтезу, наукової абстракції та системного аналізу. Аналіз особливостей функціонування аграрного сектору і теоретичних напрацювань фахівців у сфері державного регулювання останнього та практичного досвіду провідних країн світу дав змогу побудувати структурну модель механізму державного регулювання аграрного сектору й узагальнену схему його державної підтримки. Це уможливило визначити особливості державного регулювання аграрного сектору економіки та обґрунтувати напрями адаптації державної аграрної політики до сучасних умов. Рис.: 3. Бібліогр.: 19.

Ключові слова: аграрний сектор, продовольча безпека, державне регулювання, глобалізація, світова торгівля, ринкові механізми.

УДК 338.43

Особенности государственного регулирования аграрного сектора в контексте обеспечения экономической безопасности государства / Григоренко Я.А. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 100.

Статья посвящена исследованию роли аграрного сектора в обеспечении экономической безопасности государства, особенностей его функционирования в условиях глобализации мирового хозяйства и усиления интеграционных процессов. Исследование базируется на использовании методов анализа и синтеза, научной абстракции и системного анализа. Анализ особенностей функционирования аграрного сектора и теоретических разработок специалистов в сфере государственного регулирования последнего и практического опыта ведущих стран мира позволил построить структурную модель механизма государственного регулирования аграрного сектора и обобщенную схему его государственной поддержки. Это дало возможность определить особенности государственного регулирования аграрного сектора экономики и обосновать направления адаптации государственной аграрной политики в современных условиях. Илл.: 3. Библиогр.: 19.

Ключевые слова: аграрный сектор, продовольственная безопасность, государственное регулирование, глобализация, мировая торговля, рыночные механизмы.

UDS 338.43

Features of state regulation of the agricultural sector in the context of economic security / Hryhorenko Y. O. // Ekonomika APK. – 2016. – № 7. – P. 100.

The paper studies the role of the agricultural sector in ensuring economic security, the features of its operation in a globalizing world economy and strengthening integration processes. The research is based on the use of methods of analysis and synthesis of abstraction and system analysis. Analysis of the agricultural sector and theoretical developments experts in the field of state regulation of the agricultural sector and the experience of advanced countries in the world allowed to build a structural model of the state regulation of the agricultural sector and the generalized scheme of state support for the agricultural sector. It is possible to determine the specifics of state regulation of the agricultural sector adapt and justify directions of state agrarian policy to modern conditions. Figs.: 3. Refs.: 19.

Key words: agricultural sector, food safety, government regulation, globalization, world trade, market mechanisms.

UDS 338.43:637.3(477)

Inventory management in the proposal forming of cheese market in Ukraine / Parii L.V. // Ekonomika APK. – 2016. – № 7. – P. 106.

This paper highlights some of the approaches of local and foreign scientists towards understanding the formation of one of the most important elements of the market - supply. Nature, characteristics and features of the proposal on the Ukrainian market of cheese, which are influenced by many factors are considered. A causal link between the price of crude and products in the consumer food market of Ukraine is shown.

Production and sales practice of cheese producers' activities is shown not only in domestic but also in foreign markets. This correlation is observed between supply and demand in the market because of a cheese inventory management of these products. The attention is drawn to that fact that the movement of products from cheese producer to consumer is a not just the movement of it in space, but is a very important process of transformation of product range into the trade range.

Cheese products inventory is considered depending on the time of commodity circulation. The index of commodity time circulation characterizes the average time of goods in circulation. Crude product inventories in value and physical terms are characterized. Thus the above equation calculating the effective demand for a certain type of cheese stock is given. The place of inventory cheese products of the national economy in the context of social product turnover is analyzed. The attention is focused on the issue of regulation of commodity stocks of cheese products, under which they are understood as the minimum required stock levels in days of treatment and providing uninterrupted for certain types of cheese with minimal cost.

In the article the author proposes a developed flowchart of creation of inventory management system of production of cheese in the national economy. Figs.: 2. Refs.: 8.

Key words: food market, dairy products, national economy, production of cheese, commodity stocks, stockpile management.

УДК 338.43:637.3(477)

Управління товарними запасами у формуванні пропозиції на ринку сиру України / Парій Л.В. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 106.

В статті висвітлено погляди вітчизняних і зарубіжних учених щодо розуміння питань формування одного з найважливіших елементів ринку – пропозиції. При цьому розглядається сутність, характеристика та особливості формування пропозиції на українському ринку сиру, який формується під впливом багатьох чинників. Показано причинно-наслідковий зв'язок між ціною й продукцією сиру на споживчому продовольчому ринку України.

Вивчено виробничо-збутову практику в діяльності виробників продукції сиру не лише на внутрішньому, а також на зовнішньому ринках. При цьому розглядається співвідношення між попитом і пропозицією на ринку сиру через проблему управління товарними запасами цієї продукції. Акцентовується увага на тому, що рух продукції сиру від виробника до споживача являє собою не просто її переміщення в просторі, а є досить важливим процесом перетворення виробничого асортименту в торговий.

Розглянуто товарні запаси продукції сиру залежно від часу товарного обігу. Показник часу товарного обігу характеризує середній час перебування товарів у сфері обігу. Характеризуються запаси продукції сиру у вартісному й натуральному показниках. При цьому наведено рівняння розрахунку платоспроможного попиту на певний вид сиру з урахуванням товарних запасів. Аналізується місце товарних запасів продукції сиру національного господарства в контексті обороту всього суспільного продукту. Акцентовується увага на питанні нормативу товарних запасів продукції сиру, під яким слід розуміти мінімально необхідний рівень запасів у днях обігу і який забезпечує безперебійний продаж певних видів сиру з мінімальними витратами.

У статті наведено розроблену автором блок-схему створення системи управління запасами продукції сиру в національному господарстві. Рис.: 2. Бібліогр.: 8.

Ключові слова: продовольчий ринок, молочна продукція, національне господарство, продукція сиру, товарні запаси, управління запасами.

УДК 338.43:637.3(477)

Управление товарными запасами в формировании предложения на рынке сыра Украины / Парий Л.В. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 106.

В статье освещены взгляды отечественных и зарубежных ученых в понимании вопросов формирования одного из важнейших элементов рынка - предложения. При этом рассматриваются сущность, характеристика и особенности формирования предложения на украинском рынке сыра, который формируется под влиянием многих факторов. Показана причинно-следственная связь между ценой и продукцией сыра на потребительском продовольственном рынке Украины.

Изучена производственно-сбытовая практика в деятельности производителей продукции сыра не только на внутреннем, но и на внешнем рынках. При этом рассматривается соотношение между спросом и предложением на рынке сыра из-за проблем управления товарными запасами этой продукции. Акцентируется внимание на том, что движение продукции сыра от производителя к потребителю представляет собой не просто ее перемещение в пространстве, а является весьма важным процессом преобразования производственного ассортимента в торговый.

Рассматриваются товарные запасы продукции сыра в зависимости от времени товарного обращения. Показатель времени товарного обращения характеризует среднее время пребывания товаров в сфере обращения. Характеризуются запасы продукции сыра в стоимостном и натуральном показателях. При этом приведено уравнение расчета платежеспособного спроса на определенный вид сыра с учетом товарных запасов. Анализируется место товарных запасов продукции сыра национального хозяйства в контексте оборота всего общественного продукта. Акцентируется внимание на вопросе норматива товарных запасов продукции сыра, под которым следует понимать минимально необходимый уровень запасов в днях оборота и обеспечивающий бесперебойную продажу определенных видов сыра с минимальными затратами.

В статье приведена разработанная автором блок-схема создания системы управления запасами продукции сыра в национальном хозяйстве. Илл.: 2. Библиогр.: 8.

Ключевые слова: продовольственный рынок, молочная продукция, национальное хозяйство, продукция сыра, товарные запасы, управление запасами.

УДК 331.104.2

Вплив психоемоційних цінностей на розвиток корпоративної культури колективу Федорова А.С. // Економіка АПК. – 2016. – № 7. – С. 111.

Метою статті є аналіз стану психоемоційних цінностей науковців і визначення їхнього впливу на розвиток корпоративної культури колективу.

Викладено бачення автора сутності поняття «психоемоційні цінності», охарактеризовано його складові. Наведено результати дослідження психоемоційних цінностей на прикладі наукових колективів аграрної сфери. З цією метою застосовано опитувальник В.В.Бойка, тест Спілбергера-Ханіна, опитувальник Басса-Даркі, тест В.Зунга.

Розкрито вплив стану психоемоційних цінностей на працівника. Встановлена велика поширеність таких явищ, як емоційне вигорання, тривожність, схильність до агресивної реакції та випадки депресії в наукових колективах. З'ясовано, за яких обставин виникає депресія у працівників. Доведено, що тривожність як на високому, так і на помірному рівнях негативно впливає на працівників. Детально розглянуто стан психоемоційних цінностей за трьома віковими групами. Наведено рекомендації щодо зменшення негативного стану цих цінностей.

Результати дослідження можуть бути використані для розробки заходів щодо поліпшення стану психоемоційних цінностей у колективах різних сфер діяльності, керівництвом колективів підприємств різних форм власності для попередження незадовільного стану психоемоційних цінностей і, як наслідок, всієї корпоративної культури. Табл.: 4. Рис.: 1. Бібліогр.: 22.

Ключові слова: корпоративна культура, цінності, психоемоційні цінності, науковці, колектив, емоційне вигорання, тривожність, агресивна реакція, агресивна поведінка, депресія.

УДК 331.104.2

Влияние психоэмоциональных ценностей на развитие корпоративной культуры коллектива / Федорова А.С. // Экономика АПК. – 2016. – № 7. – С. 111.

Целью статьи является анализ состояния психоэмоциональных ценностей научных работников и определение их влияния на развитие корпоративной культуры коллектива.

Изложено видение автора сущности понятия «психоэмоциональные ценности», охарактеризованы его составляющие. Приведены результаты исследования психоэмоциональных ценностей на примере научных коллективов аграрной сферы. Для этого использованы опросник В.В.Бойко, тест Спилбергера-Ханина, опросник Басса-Дарки, тест В.Зунга.

Раскрыто влияние состояния психоэмоциональных ценностей на работника. Установлена большая распространенность таких явлений, как эмоциональное выгорание, тревожность, склонность к агрессивной реакции и случаи депрессии в научных коллективах. Выяснено, при каких обстоятельствах возникает депрессия у работников. Доказано, что тревожность как на высоком, так и на умеренном уровне отрицательно влияет на работников. Подробно рассмотрено состояние психоэмоциональных ценностей по трем возрастным группам. Даны рекомендации по уменьшению негативного состояния этих ценностей.

Результаты исследования могут быть использованы для разработки мероприятий по улучшению состояния психоэмоциональных ценностей в коллективах различных сфер деятельности, руководством коллективов предприятий различных форм собственности для предупреждения неудовлетворительного состояния психоэмоциональных ценностей и, как следствие, всей корпоративной культуры. Табл.: 4. Илл.: 1. Библиогр.: 22.

Ключевые слова: корпоративная культура, ценности, психоэмоциональные ценности, ученые, коллектив, эмоциональное выгорание, тревожность, агрессивная реакция, агрессивное поведение, депрессия.

The objectives of the paper are to analyse psycho-emotional values of researchers and to define their impact on the development of corporate culture.

The paper presents the author's understanding of the notion "psycho-emotional values" and its constituents are outlined. The results of research of psycho-emotional values of research teams of the agrarian sphere are presented. The research included questionnaire of V.V. Boiko, Spilberg-Khanin test, Bass-Dark questionnaire, V. Zung test.

The influence of psycho-emotional values on an employee is considered. It was defined that such phenomena as emotional burnout, anxiety, predisposition to aggressive reaction, depression are quite spread within groups of employees-researchers. The causes of depression are outlined. It is proved that high and medium levels of anxiety have negative impact on employees. The psycho-emotional values are studied in detail due to three age groups. The recommendations for reduction of negative state of these values are provided.

The results of the research could be applied for development of administrative measures for different business entities for enhancement of psycho-emotional values of research teams of various spheres; it can contribute to prevention of unsatisfactory state of psycho-emotional values and as a result of all corporate culture. Tabl.: 4. Figs.: 1. Refs.: 22.

Key words: corporate culture, values, psycho-emotional values, scientists, researchers, team, emotional burnout, anxiety, aggression, aggressive behaviour, depression.

* * *